לא יאמר אברור עשרה ואטול מהן אחד והשאר פטורים אלא כונסן לדיר ומוציא עשרה ונוטל מהן אחד והשאר מצטרפין לגורן אחר והתניא תשעה עשר טלאים לא יאמר אברור עשרה ואטול מהן אחד והשאר פטורין אלא כונסן לדיר ומוציא עשרה ונוטל מהן אחד והשאר פטורין הרגמה רב הונא בר סחורה קמיה דרבא בריגלא אבדיר שיש לו שני פתחים עסקינן ויצאו ט' בפתח זה וט' בפתח זה דהאיך חד חזי להכא ולהכא ולישני ליה כגון שמנה תשעה וכי מטא עשרה קרי חד מרישא קסבר עשירי מאליו קדוש ולישני ליה (א) בגורן ומנאן זוגות זוגות קסבר עשירי למנין בהמות הוא קדוש אר"נ בר יצחק זכאי אימיה דרב הונא בר סחורה דשני ליה (ג) שמעתא בריגלא כשמעתיה: **מתני'** יצאו שנים כאחת מונה אותם שנים שנים מנאן אחד תשיעי ועשירי מקולקלין קרא לתשיעי עשירי ולעשירי תשיעי ולאחד עשר עשירי שלשתן מקודשין התשיעי נאכל במומו והעשירי מעשר ואחד עשר קרב שלמים ועושה תמורה דברי ר' מאיר א"ר יהודה וכי יש תמורה עושה תמורה אמרו משום ר"מ אילו היה תמורה לא היה קרב קרא לתשיעי עשירי ולעשירי עשירי ולאחד עשר עשירי אין אחד עשר מקודש זה הכלל כל שלא נעקר שם עשירי ממנו אין אחד עשר מקודש: **גמ'** אמר ר' יוחנן מנאן זוגות זוגות קינטרן קינטרן עשירי למנינו הוא קדוש (ג) למנינו מאי רב מארי אמר למנין שלו הוא קדוש רב כהנא אמר למנין בהמות הוא קדוש תנן יצאו שנים כאחת מונה אותן שנים שנים מנאן אחד תשיעי ועשירי מקולקלין בשלמא למאן דאמר למנין שלו הוא קדוש משום הכי הוו תשיעי ועשירי מקולקלין (ד) ולעשירי קא קרי ליה תשיעי ולאחד עשר עשירי אלא למאן דאמר למנין בהמות הוא קדוש לתשיעי תשיעי קא קרי ליה ולעשירי עשירי קא קרי ליה אמר לך רבי יוחנן כי אמינא אנא היכי דאיכוין לאפוקי זוגות זוגות היכא דנפק ממילא לא תא שמע מנאן למפרע עשירי שבמנין הוא קדוש בשלמא למאן דאמר למנין בהמות הוא קדוש שפיר אלא למ"ד למנין שלו הוא קדוש עשירי חד קרי ליה אמר רבא הואיל ואיתיה במנינא פרסאה דקרו לעשרה חד:

יצאו שנים כאחד מונה אותן שנים ואם מנאן אחד תשיעי ועשירי מקולקלין. פ"ה כגון שיצאו שנים כשהגיע לששה או לשבעה ומנאן אחד ועל כן קרא העשירי למנין בהמות תשיעי והאחד עשר עשירי אע"ג דבסמוך אמר קרא לעשירי תשיעי ולאחד עשר עשירי עשירי מעשר ואחד עשר שלמים הכא מקולקלין משום דמנה אחד בשנים שיצאו כאחד ומספקא לן אם נעשין כאחד ע"י שמנאן אחד או לא ואע"ג דאיכא מ"ד בגמרא עשירי למעשר בהמות קדוש דמה שמנאן אחד מהני ליה ספיקא ואותו הקרוי תשיעי הוי ספק תשיעי ספק עשירי והקרוי עשירי הוי ספק עשירי ספק קדוש ליקרב:

לא יאמר אברור עשרה. הכחושים והשאר פטורין משום דלא נשתיירי אלא חמשה דלאו בר עישורי נינהו: **אלא כונסן לדיר.** כולן בין כחושים בין שמנים. ותרי מילי אשמועינן חדא דאינו יכול לברור הכחושים וחדא אע"ג דלא נשתיירו אלא חמשה לא מצי למימר דליהוו פטורין לגמרי אלא מצטרפין לגורן אחר. וכמדומה דלא איצטריך למימר דהא אמרינן לעיל (דף נו:) דחמשה לפני הגורן וחמשה לאחר הגורן מצטרפין לעשרה אלא הכי פירושו לא יאמר וכו' והשאר ליהוו פטורין עכשיו שלא אכניס בדיר עם האחרים ואע"פ שהגיע הגורן אוכל למכרן ולשוחטם הואיל ולאו בני עשורי נינהו דאין הגורן קובע אלא דבר הראוי למעשר והנך חמשה לאו בני עשורי נינהו אלא כונסן לדיר כולן כיחד ומוציא עשרה והשאר מצטרפין לגורן אחר על כרחו שהוקבע בדיר למעשר ולא יוכל למכור ולשוחטם: **בריגלא.** בשבת שלפני הרגל שנו דורשים הלכות הרגל: **דהאיך חד.** שנשתייר באחרונה הוי מנין הראוי בין להכא ובין להכא ופוטר את כולן והוא עצמו קדוש הוי בין שילא בין שנשתייר באחרונה דעשירי קדוש מאליו: **קרא חד מרישא.** שלא קראו עשירי אלא התחיל למנות כבתחלה אחד שנים שלשה ונמצא דהתשעה עשר היה עשירי ואפילו התשעה שמנה מתחלה נפטרו במנין הראוי: **מאליו קדוש.** אע"פ שקראו אחד ונמצא שהתשעה אחרונים לא יהו פטורין: **זוגות זוגות.** שנים כאחד זוג עשירי לא היה רק אחד ויפטרו כולן במנין הראוי דהוא חד בתרא חזיא להכא ולהכא: **למנין בהמות.** דלא אזלינן אחר פיו שאומר אחד שנים אלא בהמות שהואיל וכיון שהואיל חמש זוגות שהן עשרה בהמות הוי חד מינייהו קדוש ואינך כולן דהואיל נאמר כן במאי ליפטרי הא לא הוי מנין הראוי: **וכאי אימיה דרב הונא בר סחורה (ה) דאשנייה ליה לרבא כשמעתיה.** כלומר זכתה אמו של רב הונא בר סחורה שילדה בן כמותו שידע לתרץ לרבא שמועתו בתוך הדרשא ותרלה לו בשיטת שמועתו דהא דקאמר לעיל [נט:] מנין הראוי פוטר והכי קא מתרץ רב הונא דהא חד חזי להכא וחזי להכא: **מתני' תשיעי ועשירי מקולקלין.** כלומר אותו שקרא הוא תשיעי דהיינו עשירי ואותו שקרא הוא עשירי דהיינו אחד עשר עומדים לקלקלה שהוא ספק על התשיעי שהוא חולין ועל העשירי שהוא מעשר ואם עשה כן ולא נמלך בב"ד הרי הן מקולקלין כדקתני סיפא קרא לעשירי תשיעי ולאחד עשר עשירי העשירי מעשר ואחד עשר קרב שלמים. פ"א הויין מקולקלין דלא אל עליהן קדושה ליקרב אלא נאכלין במומן דאע"ג דבעלמא אם קרא לעשירי תשיעי ולאחד עשר עשירי העשירי מעשר והאחד עשר קרב שלמים כדלקמן הני מילי היכא דלא טעה אלא מתשיעי ואילך אבל הכא כל המנין למעלה מתשיעי דקרא לשמיני שביעי ולשביעי ששי או לתשיעי שמיני לא הוו עשירי ואחד עשר קדושים ליקרב הואיל וטעה כל כך והא דקתני יצאו שנים כאחת לא מיירי מתשיעי ועשירי דהא מתשיעי ואילך קמפרש רבא דינא בגמרא [ע"כ] אלא הכא מיירי כגון דטעה בחשבון מתשיעי ולמעלה כגון שיצאו שנים כשמיני וקראן שמיני או נמי יצאו שנים כשביעי וקראן שביעי והא דקתני לקמן מנאן למפרע העשירי קדוש ההוא כדמפרש טעמא דמייתי לה במנינא דפרסאי דקרו לעשרה חדא. ואית דמפרשי משום הכי מקולקלין דמיירי כגון דנתכוין למונתן אחד ובמס' נזירות בפ' ב"ש (דף לג.) אמרינן גבי מעשר טעותו ולא כוונתו ולא נהירא משום דא"כ אפי' קרא לתשיעי עשירי נמי ליהוי מקולקל בלא יצאו שנים כאחת ועוד למאן דפליג התם דאמר טעותו ואפי' כוונתו תלוי איכא למימר. ובנמוקי ר' מצאתי דמקולקלין היינו דקדושה חלה עליהן ומספקא ליה אמאי נקט לשון מקולקלין והכי נהירא טפי ואיכא למימר דפרושי קמפרש במשנה עצמה מ"ט מקולקלין משום דקרא לתשיעי עשירי וכו': **קרב שלמים.** בגמ' (ע"כ) מפיק מקרא: **וכי יש תמורה.** לאחד עשר שקראו עשירי היינו תמורת מעשר ובמס' תמורה (יג.) גמרינן דאין תמורה עושה תמורה משום דכתיב תמורתו (ויקרא כז) ולא תמורת תמורתו: **אילו היה תמורה.** אותו אחד עשר לא היה קרב דתמורת מעשר אינה קריבה כדגמרינן במס' תמורה (כא:) מעשר העברה העברה מבכור ובבכור דרשינן הם קריבין ואין תמורתו קריבה] אלא ודאי מדקרב שלמים הקדש לחשון חשבינן ליה ולכן עושה תמורה כדין שלמים אחרים: **ממנו.** מן הי' עצמו: **גמ' קונטרין.** למאות שמנה כל מאה ומאה ביחד: **למנין שלו הוא קדוש.** מנין י' שהוא מונה שאומר שמנה ט' מאות הוי הק' עשירית קודש: **למנין הבהמות.** דלא אזלינן בתר מנין שלו אלא כשמנה ה' זוגות בהמות שהן י' בהמות הוי מיד מעשר בתר מניינו: **ולי' י' קא קרי ליה.** הלא קא קרי ליה לאו דוקא אלא כלומר אמאי מקולקלים הא אמרת דט' למנין בהמות הוי ט' וי' הוי עשירי דלא חיישינן למנין שלו וכיון דלא חיישינן אחד עשר שהוא קורא עשירי ועשירי שהוא קורא תשיעי אמאי מקולקלין ליהוי לאחד עשר שלמים ועשירי מעשר: **היכא דנפק ממילא לא.** אמרינן למנין בהמות קדוש אלא בתר מנין שלו נמי אזלינן: **מנאן למפרע.** שהראשון שילא קרא עשרה והב' תשעה והג' שמנה וכן כולם עד אחד העשר שבמנין שקרא אחד הוי קדוש:

וכל

רש"י כת"י

והתניא וכו' והשאר פטורים. ולא אמרת מצטרפין לגורן אחר: **בריגלא.** בשבת ששואלין הלכות הרגל ל' יום לפני הרגל: **להכא ולהכא.** ומפטרי האחרים במנין הראוי: **וכי מטי עשרה.** ובעי למקריי י' קרייה חד כמרישא והתחיל למנות א"ב ג"ד והוי אחרון שהוא י"ט עשירי למנין אחרון ונפטרו בי' וט' ג"כ נפטרו במנין הראוי ול"ל לאוקמא בב' פתחים: **קסבר מאליו קדוש.** אע"ג דקרייה חד והט' אחרונים לא הוו להו שום פטור הלכך אוקמוה בב' פתחים: **ולשני ליה כגון שמנאן זוגות.** כשילאו ב' קרנהו חד ולד' קרנהו תרי וכי מטי לט' נפקי י"ח והט' ילא בעשירי הלכך כולן פטורים דכל זוג וזוג איכא חד דמפטר בי' אחרון וחד דלא מפטר וכיון דלאו יודעין אחזה ט' מיינין כולן פטורין כדקתני מתני' (נח:) קפץ אחד מן המנויין לתוכן כולן פטורין: **קסבר י' למנין בהמות קדוש.** דמן ה' זוגות לאשוים הוי ה' האחרון קדוש ואע"ג דהוא קרייה ה' ותו לא מפטרי ט' אחרונים והט' הרי חייבים ודאי: **אמיה דרב הונא.** וכתה לבן חכם כמותו: **דשני ליה שמעתא.** לרביה: **כשמעתיה בריגלא.** שעלתה בידו תירוץ ההלכה לפני רבו כשמעתא דרביה דמנין הראוי י' קדוש מאליו ברגלא שהיו העם מרובין ולא טעו: **מתני' יצאו ב' כא'.** זה אצל זה ברוחב הפתח מונה אותם ב' ב' כמלו ילאו זה אחר זה: **ט' ועשירי מקולקלין.** ילאו ב' בט' או בו' ומנה לשניהם כא' נמצא שהט' לחשבונו הוא עשירי לבהמות והי' הוא י"א ותשי"ה הוו מקולקלין מלהקריב וירעו ולא דמי לקרא לי' ט' ולי"א י' הי' מעשר וי"א קרב שלמים דהתם נפיק א' א' וכי מטא ט' קרייה עשירי וי' קריי' תשיעי וי"א עשירי מבריל לכ"ע שהט' ט' והי' י' ואיהו הוא דשוגה וטעה הלכך קדוש העשירי במעשר גמור ושלפניו ושלאחריו קדושים מגזרת מלך כר"מ לקמן אבל הכא דילאו ב' כתחלה כיחד דדמו כא' ולא מבריל עשירי הלכך לאו מעשר גמור הוא מאליו וכדאמרינן איהו נמי לא הוי הלכך מקולקלין. ואית דאמרי להכי לא הוו קדושים גמורים עשירי מעשר וי"א שלמים משום דמתכוין הוא דלא טעה ואמרינן במס' נזיר בפ' (ב"ש) ב"ש אומרים הקדש טעות הקדש [לג.] גבי מעשר טעותו ולא כוונתו וטעות הוא אלא דר"ע אמרה ואיתותב ועוד דשמעתא וסוגיא דהכא בגמ' לא מתוקמא בהכי שפיר: **וכי יש תמורה עושה תמורה.** סבר ר"י דהאי י"א הוי תמורה דהאי י' כ"ל זה יהיה תחת י' דמי ואין תמורה עושה תמורה דכתיב והיה הוא ותמורתו (ויקרא כז) ולא תמורה דתמורתו כפרק קמא דתמורה (ט:): **אמרו משום ר"מ.** אינה תמורה שאם היה תמורה לא היה קרב דתמורת מעשר אינה קריבה במס' תמורה בפ"ח אלו קדשים (כא.) דכתיב לא תפדה כי קודש הם (ויקרא כז) הם מוקדשים ולא תמורתן ובבכור כתיב וילפי' [מעשר] מינה: **[גמ'] זוגות זוגות.** לב' מנה א': **קנטרים.** שהיה מונה עד מאה וקורא אחד וקורא ב' וכן עד אלף: **למנין שלו.** לזוגות זוגות קדושים כ' המעשרים ולקנטרים קדושים מאה העשירי: **למנין בהמות.** זוגות זוגות קדוש אחרון שבזוג א"כ ולקנטרים קדושים אותם היוצאים בפתח עשיריים כגון ככל ק' וק' קדושים י' ואם ניכרים הרי טוב ואם לאו ירעו כולן: **בשלמא למ"ד למנין שלו.** הלה הקדושה מש"ה חלה קדושה קנת על הי"א שקרא י' וכ' מקולקלים דלי' קרי ט' ולי"א י' ולי"ד היכא דנפיק זא"ז וכי מטא ט' קרי ליה עשירי וכי מטי י' קרייה י"א קרייה י' דהתם מבריל י' שהוא י' גמור וקדוש קדושה ליקרב: **אלא למאן דאמר למנין בהמות קדוש.** וכתר מנינא דידיה לא אזלינן מידי כילא זוגות זוגות אמאי מקולקלין להוי (לבהמות עשירי גמור וכו')

שיטה מקובצת

רבינו גרשום (המשך)

הגהות הב"ח

מוסף רש"י

רבינו גרשום

א) צ"ל למתני'

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones